

Berekenbaarheid 2007, inhaaltoets

woensdag 9 mei, 11.45–12.30

Er zijn 3 onderdelen die ieder 3 punten opleveren, 1 punt is gratis.

1. Geef (door het tekenen van een toestandsdiagram) een niet-deterministische 2-tape Turing machine die de taal herkent gedefinieerd door:

$$L_1 = \{ucvcw \mid u, v, w \in \{a, b, c\}^*, v = v^R\}$$

(Het gaat hier dus om de woorden waarbij er ergens tussen twee c 's een palindroom zit.)

De machine moet een input $s \in L_1$ accepteren in ten hoogste $3|s| + 6$ stappen.

2. Beschouw de taal L_D gedefinieerd door

$$\begin{aligned} L_D &= \{R(M) \mid M(R(M))\uparrow\} \\ &= \{R(M) \mid R(M) \notin L(M)\} \end{aligned}$$

Is dit een

- recursieve taal?
- recursief opsombare taal?
- het complement van een recursief opsombare taal?

Verklaar je antwoorden.

3. Laat zien dat er een primitief recursieve functie **reverse** bestaat zodat als x het Gödel-getal van een rijtje is, dat dan **reverse**(x) het Gödel-getal van dat rijtje achterstevoren is.

(Bijvoorbeeld moet gelden dat **reverse**(67500) = 10800, want $67500 = 2^{1+1}3^{2+1}5^{3+1} = \text{gn}_2(1, 2, 3)$ en $10800 = 2^{3+1}3^{2+1}5^{1+1} = \text{gn}_2(3, 2, 1)$.)

Er wordt niets geëist over wat de waarde van **reverse** moet zijn als het argument niet het Gödel-getal van een rijtje is. En je mag gebruiken dat de functies op de achterkant van dit blaadje primitief recursief zijn.

Primitief recursieve functies

$$\text{id}(x) = x$$

$$z(x) = 0$$

$$s(x) = x + 1$$

$$p_i^{(k)}(x_1, \dots, x_k) = x_i$$

$$c_n^{(k)}(x_1, \dots, x_k) = n$$

$$\text{pred}(y) = y \dot{-} 1$$

$$\text{add}(x, y) = x + y$$

$$\text{mult}(x, y) = x \cdot y$$

$$\text{sub}(x, y) = x \dot{-} y$$

$$\text{exp}(x, y) = x^y$$

$$\text{sg}(x) = \text{als } x \neq 0 \text{ dan } 1 \text{ anders } 0$$

$$\text{cosg}(x) = \text{als } x \neq 0 \text{ dan } 0 \text{ anders } 1$$

$$\text{lt}(x, y) = \text{als } x < y \text{ dan } 1 \text{ anders } 0$$

$$\text{gt}(x, y) = \text{als } x > y \text{ dan } 1 \text{ anders } 0$$

$$\text{le}(x, y) = \text{als } x \leq y \text{ dan } 1 \text{ anders } 0$$

$$\text{ge}(x, y) = \text{als } x \geq y \text{ dan } 1 \text{ anders } 0$$

$$\text{eq}(x, y) = \text{als } x = y \text{ dan } 1 \text{ anders } 0$$

$$\text{ne}(x, y) = \text{als } x \neq y \text{ dan } 1 \text{ anders } 0$$

$$\text{max}(x, y) = \text{het maximum van } x \text{ en } y$$

$$\text{min}(x, y) = \text{het minimum van } x \text{ en } y$$

$$\text{quo}(x, y) = \text{als } y \neq 0 \text{ dan } \lfloor x/y \rfloor \text{ anders } 0$$

$$\text{rem}(x, y) = \text{als } y \neq 0 \text{ dan } x \bmod y \text{ anders } x$$

$$\text{divides}(x, y) = \text{als } y \neq 0 \text{ en } y \mid x \text{ dan } 1 \text{ anders } 0$$

$$\text{even}(x) = \text{als } x \text{ even is dan } 1 \text{ anders } 0$$

$$\text{prime}(x) = \text{als } x \text{ priem is dan } 1 \text{ anders } 0$$

$$\text{pn}(x) = \text{het } x\text{-de priemgetal}$$

(dus $\text{pn}(0) = 2$, $\text{pn}(1) = 3$, etc.)

$$\text{gn}_n(x_0, \dots, x_n) = \text{Gödel-getal van het rijtje } \langle x_0, \dots, x_n \rangle$$

$$\text{dec}(i, x) = \text{'}i\text{-de element in het rijtje bij het Gödel-getal } x\text{'}$$

$$\text{gdl}_n(x) = \text{'lengte van het rijtje bij het Gödel-getal } x\text{'}$$